

Posudek na diplomovou práci

Bc. Miriam Kloudová,

Výtvarná výzdoba na veřejných budovách v Královéhradeckém kraji ve 20. století

Ústav historických věd FF UPCE, 2018

Zpracoval: Mgr. Bohdan Šeda

Předložená diplomová práce se podle charakteristiky autorky v úvodu zabývá architekturou veřejných budov v Královéhradeckém kraji ve 20. století s bližším zaměřením na výtvarnou výzdobu exteriérů. Tato charakteristika ne zcela odpovídá názvu práce a zásadám pro vypracování, kde je téma omezeno pouze na vnější sochařskou a malířskou výzdobu budov. K dílčí změně tématu práce došlo patrně z důvodu nevelkého množství relevantních uměleckých děl. Proto byl zájem rozšířen i na vlastní architekturu budov. Nicméně tato dílčí změna tématu není v úvodní kapitole nijak zdůvodněna. V úvodu je naopak cíl práce stále definován jak sledování spojitosti mezi funkcí budovy dané instituce a její výtvarnou výzdobou.

Práce je prezentována na 128 stranách a je doplněna obrazovou přílohou obsahující 42 fotografií zkoumaných budov.

Kromě úvodní části je práce rozdělena sedm hlavních kapitol věnovaných jednotlivým typům veřejných staveb: 2. Divadla (5), 3. Obchodní domy (4), 4. Peněžní ústavy (10), 5. Pošty (5), 6. Radnice (5), 7. Sokolovny (5), 8. Školy (7).

Tematické rozpětí je poměrně široké a je otázkou, zda nebylo vhodnější počat staveb výrazněji zúžit. A to především s ohledem na to, že řada budov výraznější výtvarnou výzdobu zcela postrádá a je otázka. Autorka jako by se nedokázala rozhodnout, jestli se věnuje veřejným stavbám nebo jejich výzdobě. Otázkou také je, zda bylo smysluplné stavby striktně rozdělovat typologicky, zvláště když se jednotlivé typy často překrývají a stavby jsou víceúčelové (např. Sokolovna a divadlo v Jaroměři, radnice a škola v Opočně, Městská spořitelna a radnice v Nové Pace).

Každá z kapitol je uvedena obecným úvodem o vývoji zkoumaného typu staveb. Bohužel kapitoly jsou velmi obecně historicky. Například kapitoly věnované vývoji divadla v 17. a 18. století (s. 9-11) jsou vzhledem k časovému vymezení poněkud zbytečné. Typologii starších staveb se tyto úvodní kapitoly prakticky nevěnují. Přitom právě uvedení nejvýznamnějších staveb ovlivňujících následně regionální realizace, by na toto místo patřilo.

Katalogová hesla jsou zpravidla (nikoliv důsledně) rozdělena na část Historie a Popis budovy. U hesel by bylo vhodné vzhledem k základnímu tématu vyčlenit z popisu stavby samostatnou podkapitulu Výtvarná výzdoba. Informace o sochařské a malířské výzdobě roztroušené v textu jsou nepřehledné a často velmi obecné na úrovni soupisové literatury. Charakteristické je, že v úvodu každého hesla je uveden architekt stavby, zatímco jména autorů výtvarné výzdoby jsou bez zvýraznění roztroušena v textu.

Jinak jsou katalogová hesla zpracována poměrně kvalitně. V historické části autorka prokazuje dobrou schopnost rešerše odborné literatury a kompozice základního textu. Také popisy budov jsou zpracovány poměrně kvalitně a prokazují dobrou schopnost užití odborné terminologie. Nicméně se často soustředí pouze na popisy exteriéru, podoba dispozice je často vynechána.

V závěru se autorka pokusila shrnout získané informace o odpovědět na jedinou formulovanou výzkumnou otázku, kterou bylo sledování souvislostí mezi funkcí budovy dané instituce a její výtvarnou výzdobou. Hodnocení je však poměrně stručné, příliš obecné a nepřináší podle mého soudu mnoho nových zjištění. Například hodnocení výzdoby na školních budovách je shrnuto do jedné věty obsahující navíc zavádějící tvrzení: ...Výzdoba na školách je převážně ve formě plastik a ve většině případů je osazena až dodatečně.....

Seznam použité literatury je poměrně obsáhlý a relevantní. Nicméně v něm absentují pro téma poměrně důležité práce namátkou kniha Marie Benešové. Česká architektura v proměnách dvou století.

Vítanou součástí závěrečné kapitoly, respektive obrazové přílohy, u katalogových prací téměř samozřejmou, by měla být mapka lokalit, a dále srovnávací přehledná tabulka jednotlivých realizací. Tyto přílohy by výrazně usnadnily orientaci v práci a srovnání jednotlivých realizací.

Obrazové přílohy jsou tvořeny většinou vlastními poměrně kvalitními fotografiemi autorky, které dokládají vlastní terénní výzkum zkoumaných staveb. Cca 15 fotografií je převzato z internetu, což naopak vlastní výzkum těchto lokalit zpochybňuje.

Bohužel rozsah přílohy je vzhledem k tématu nedostatečný. Každému objektu je věnována pouze jedna většinou celková fotografie. Zcela chybí detaily výtvarné výzdoby průčelí, sochařských, štukatérských a malířských děl, které jsou přitom hlavním deklarovaným tématem práce. Absence těchto obrazových příloh výrazně snižuje přínosy a další využitelnost předložené práce.

Výraznou až diskvalifikační slabinou práce je, na první pohled zanedbaná, grafická a typografická úprava. Především chybí obsah, což znesnadňuje orientaci v textu. Dále jednotlivé kapitoly často začínají na konci stránky (s. 15, 28, 33, 37, 45, 61 atd.) V obrazové příloze jsou místy popisky obrázků posunuty až na další stránku (s. 129, 133, 149), případně jsou chybné (s.160)

Podobně ledabyle bylo přistupováno k jazykové a věcné korektuře. V textu je řada překlepů a chyb. Některé stavby jsou označeny odlišně a textu a v obrazové příloze např. spořitelna v Náchodě Masarykovo náměstí x Palackého tř. (s.45). U téže stavby až úsměvné označení s překlepem v nadpise. Dům městské spořitelny (s koupalištěm a odpočívárny?!?), který je asi i věcně chybný. Nevelkou pozornost věnovanou korektuře pak, až prorocky, ilustrují ponechané připomínky vedoucího práce v poznámkách pod čarou na str. 29. cituji „...bibliografická citace je neúplná, formální stránka práce je součástí hodnocení....“

Vzhledem k velkému počtu zásadních nedostatků a formálních chyb, bohužel **nemohu práci doporučit** k obhajobě. Práci navrhuji přepracovat podle připomínek uvedených v posudku, minimálně provést důkladné korektury.

V Pardubicích 15.1.2018

Mgr. Bohdan Šeda

